

DE HOBBY VAN DE RADIOLOOG

George In der Maur, radioloog in Zwolle

‘Natuurbescherming in een roerig en instabiel continent’

Tijdens een wandelsafari in Zimbabwe, enkele jaren geleden, kwam ik voor het eerst oog in oog te staan met een groep van twaalf Afrikaanse wilde honden. Sinds die tijd ben ik verknocht geraakt aan deze dieren.

De natuur en het behoud ervan zijn voor mij altijd een belangrijk onderwerp (van gesprek) geweest, maar volgens mijn kinderen praatte ik er voornamelijk over en probeerde mijn schuldgevoelens af te kopen door giften te storten aan bijvoorbeeld het Wereld Natuur Fonds. Daar is nu verandering in gekomen – en daar heeft het tijdschrift Africa Geographic een grote bijdrage aan geleverd. Ik begrijp nu dat als je bepaalde diersoorten voor uitsterven wilt behoeden, je eveneens grote ecosystemen bescherming kunt bieden zoals de Okavango en de Serengeti. En dat is een belangrijke doelstelling. En omdat ik, samen met mijn echtgenote Marie-José, een grote passie heb voor honden – we hebben thuis vijf Rhodesian Ridgebacks –, en geboeid raakte door de zeer sociaal gestructureerde leefwijze van de Afrikaanse wilde hond, lag het voor de hand om daar mijn energie in te steken.

Eerst wat over de honden zelf. – De Afrikaanse wilde hond is een ernstig in zijn bestaan bedreigde diersoort. Een eeuw geleden kwamen er van deze uitsluitend in Afrika levende wolfachtigen naar schatting ongeveer 500.000 voor, verspreid over het hele continent. Tegenwoordig is daar nog maar 1% van over en treffen we ze nog slechts aan in het zuiden en oosten.

De wetenschappelijke naam is *Lycaon pictus*, ook wel genoemd painted dog of hyenahond, hoewel er geen enkele verwantschap is met hyena's. De honden leven en jagen in groepen, variërend in grootte van enkele tot wel veertig honden. Het alfapaar geeft leiding aan de groep, maar is ook het enige paar dat zich, onder normale omstandigheden, voortplant.

De jonge hondjes worden geboren in een hol onder de grond. Gezamenlijk zorgt het hele roedel voor het voeden en grootbrengen van de jongen. Een groep of roedel heeft een zeer groot jachtgebied nodig van ongeveer 400 vierkante kilometer, en om inteelt te voorkomen zijn ongeveer tien roedels in een aaneengesloten leefgebied gewenst. Helaas zijn er nog maar enkele van dit soort grote ecosystemen over, vooral gelegen in Tanzania, Zambia, Zimbabwe en Botswana. Organisaties als de IUCN (The World Conservation Union) zien in dat bescherming van diersoorten zoals de wilde hond, belangrijk is voor bescherming van ecosystemen. En dat geldt ook voor het omgekeerde.

De dreigende ondergang van de wilde hond heeft verschillende oorzaken, maar in de eerste plaats is dat een gevolg van direct en indirect ingrijpen van de mens. Decennia lang werd de wijze waarop door wilde honden op hun prooi gejaagd wordt niet gewaardeerd en bestempeld als wreed. Tevens zouden

de dieren veel vee doden. Inmiddels is uit onderzoek gebleken dat beide opvattingen niet juist zijn. Maar het heeft wel geleid tot een ware klopjacht op de honden. De toename van de urbanisatie deed de rest – enerzijds door reductie van hun leefgebied, anderzijds door contact met mens en huisdier, waardoor ze veel aan ziekten werden blootgesteld zoals hondenziekte en hondsdolheid.

In Nederland bestaat 'The African Wild Dog Foundation', een initiatief van de dierenarts Aart Visee. Samen met een aantal personen die zeer begaan zijn met het lot van de Afrikaanse wilde hond, ben ik bezig de doelstelling van deze stichting aan te passen, zodat de stichting zich kan inzetten voor meerdere projecten ter bescherming en vermeerdering van deze zeer interessante en door zijn sociaal gedrag unieke diersoort.

De wilde honden kunnen wel wat hulp gebruiken, en mijn taak daarbij is vooral fondsenwerving en het houden van lezingen over Afrika en de wilde honden. Daarvoor reizen Marie-José en ik door Afrika met natuurfotografen als Mark Tennant en Philip Briggs. Onze stichting steunt momenteel in het bijzonder een tweetal projecten. Het eerste is een wildehondenproject in het Mkomazi Game Reserve in Tanzania, en het tweede is het Painted Dog research project in Zimbabwe, dat ondanks de misère in dat land succesvol verloopt.

We willen samen met de S.A. Wild Dog Action Group in 2005 een workshop houden, waarbij de wilde hond centraal staat met aandacht voor 'conservation, sustainable economic development and education'. Ook toerisme kan daar een plaats in hebben, hoewel dat niet direct een eerste prioriteit hoeft te zijn.

Wie de Afrikaanse wilde hond in eigen land wil zien, kan hiervoor terecht bij een tweetal dierentuinen. In Artis in Amsterdam zijn 22 honden te bewonderen, en in Safaripark De Beekse Bergen bij Tilburg heeft men 12 van deze dieren.

Dr. G.A.P. In der Maur

This document was created with Win2PDF available at <http://www.daneprairie.com>.
The unregistered version of Win2PDF is for evaluation or non-commercial use only.